

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta

Archeologický ústav

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Studijní obor:	Archeologie
Akademický rok:	2021/2022
Název práce:	Doklady obydlí od mladší doby bronzové do laténského období v oblasti Lomského a Loučenského potoka v severozápadních Čechách
Autor/ka práce:	Bc. Ondřej Šťastný
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.
Oponent práce:	PhDr. Miloslav Chytráček, Ph.D., DSc.

1. HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Stanovení cíle/hypotéz/výzkumných otázek a míra jejich naplnění			x		
Použití metody, jejich adekvátnost a relevance ve vztahu k tématu			x		
Faktická, věcná a obsahová správnost			x		
Naplnění zadání bakalářské práce		x			
Interpretace výsledků			x		
Formulace závěrů práce		x			
Odborný přínos práce a její praktické využití				x	
Schopnost argumentace a kritického myšlení autora/ky		x			

2. HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE (hodnocení vyznačte X)	1	2	3	4	Nelze hodnotit
Shromáždění relevantních informací (literatury a ostatních zdrojů)				x	
Provázanost a sled textu, návaznost kapitol		x			
Jazyková a stylistická úroveň práce		x			
Práce s daty, informacemi a odbornou literaturou (správnost a četnost odkazování)				x	

3. ZÁVĚREČNÉ SLOVNÍ HODNOCENÍ OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Závěrečné slovní hodnocení

O. Šťastný si klade za cíl sledovat doklady staveb z doby popelnicových polí a doby laténské v mikroregionu Lomského a Loučenského potoka v severozápadních Čechách. Jeho zájem je zaměřen na otázky kontinuity a diskontinuity osídlení v této oblasti, cílem je rovněž revize výzkumu objektu 3/84 z Jenišova Újezdu. Zde je nutné ocenit snahu studenta vyhodnotit nepublikovaný nálezový soubor získaný ze sídlištního objektu.

Zájmovou oblastí diplomové práce jsou však celé Čechy a kapitola 2 nese poněkud ambiciózní název, autor diplomové práce se snaží postihnout stavební vývoj v dlouhém časovém úseku mladší doby bronzové až časně doby laténské ve střední Evropě.

Stav výzkumu architektury v době popelnicových polí prezentuje na základě některých publikovaných studií a podává stručný přehled stavu poznání v Čechách, na Moravě a v okolních regionech.

V době železné se snaží sledovat publikované sídelní objekty v jižních, západních, východních, středních a severozápadních i severních Čechách. Věnuje se také území Moravy, ale okolní regiony v době železné nejsou v práci tentokrát zmíněny. V podaném přehledu publikovaných staveb z období Ha C – LT A v Čechách je trochu zarážející, že student zcela opomněl zmínit např. stavební vývoj na akropoli hradiště Závist. V první fázi se na temeni vrchu rozkládala dvorcová zástavba, plošným výzkumem zde byl odkryt komplex velkých povrchových domů vybudovaných ve třech řadách. Povaha nálezů mluví pro přítomnost mužů a žen vyššího sociálního zařazení (*Drda – Rybová 2008*, 12-23, 115, obr. 10-19; 62; *Chytráček 2020*, 338-339, Fig. 20.8; 2021, 259-262, Abb. 151). Výzkum panského dvorce ve Štítarech nad Radbuzou-Hostěticích prokázal dvě stavební fáze dvorce z období Ha C/D-Ha D1 i relikty sídliště z mladší doby bronzové (*Chytráček 2002*, 113-131, obr. 3-9; 2006, 243-251, Abb. 2-7; 2007, 19-23, Abb. 8-9; 2009, 125-126, Abb. 9-10B), student však u této lokality cituje pouze nálezovou zprávu a nikoliv publikované práce, které se vnitřní zástavbou a interpretací dvorce zabývají. Jeden kratší odstavec věnuje student zkoumanému hradišti na Černém vrchu u Svržna, informace o této lokalitě jsou však nedostatečné a povrchně podané. V textu odstavce je uvedena pouze jedna citace (*Chytráček 1993*), ale citovaná studie v seznamu literatury diplomové práce chybí. Citovány nejsou publikace, které se zaměřují na rekonstrukci fortifikací i zástavby vnitřní plochy hradiště z pozdní doby bronzové (*Chytráček 2006*, 254-255, Abb. 8C; 2007, 23-28, Abb. 10-17; 2009, 119-121, Abb. 1-2). Opomenuty jsou zde rovněž studie věnované jak rekonstrukci fortifikací, tak povrchových staveb z obou sídelních horizontů pozdně halštatského hradiště Ha D2-3/LT A (*Chytráček 2006*, 251-259, Abb. 8B-11; 2009, 121-124, Abb. 3-8; 2020, 338-339, Fig. 20.4; 2021, 239-240, Abb. 136A:5; 137-138). Při sledování změn charakteru staveb by bylo vhodné porovnat frekvenci výskytu povrchových a zahloubených staveb na opevněných výšinných i otevřených rovinných sídlištích. V přehledu rovinných sídlišť Ha D – LT A se zahloubenými i povrchovými stavbami by ve středních Čechách neměly chybět např. lokality Tuchlovice nebo Tuchoměřice (*Soudská 1966*, 542, 556, obr. 3-5; *Sankot 2007*, 146-149, Abb. 2-3).

V úvodu diplomové práce se student snaží představit chronologii sledovaného období, na tab. 1 prezentující relativní a absolutní chronologii uvádí ovšem chybné, ničím nepodložené datum 420 BC, které má značit konec stupně LT A, počátek stupně LT B. Konec časně doby laténské je ale stanoven k roku 380 BC.

O. Šťastný si klade za cíl sledovat vývoj staveb v průběhu vymezeného období a dalo by se očekávat, že bude proto věnovat velkou pozornost přesnějšímu časovému zařazení popisovaných sídlištních objektů. V přehledu sídlišť doby železné ze středních a severozápadních Čech se mu však u řady lokalit jejich datování z textu zcela vytrácí (Praha-Miškovice, Kolín, Čelákovice), případně se spokojí jen s povrchním přiřazením k bylanské kultuře (Cerhenice, Hradenín). U lokality Vikletice (str. 51) není uvedena žádná citace na práci, z níž student čerpal informace.

V kapitole 3 představuje O. Šťastný lokality ze severozápadních Čech, popisuje také 13 sídlištních objektů doby laténské z Jenišova Újezdu, prezentuje i jejich nepublikované půdorysy, přesnější datování jednotlivých objektů však nepřináší. Pouze keramiku (nevyobrazenou) z objektu 3/89 klade do širokého časového úseku Ha C – LT A; autor však neuvádí žádnou oporu pro takové datování. O. Šťastný předkládá v diplomové práci kresebnou dokumentaci dosud nepublikovaných keramických nálezů z výplně objektu 3/84 v Jenišově Újezdě, snaží se o celkové vyhodnocení zkoumaného objektu a takový záměr lze ocenit. Jako vzor pro rozdělení do tříd a vyhodnocení keramiky Ha D2-3, LT B byla vybrána práce O. Chvojky (Jižní Čechy v mladší a pozdní době bronzové. Brno 2009), která však analyzuje keramiku ze staršího období, z epochy popelnicových polí. Morfologií, výzdobou a úpravou povrchu keramických nádob z časového úseku vymezeného stupni Ha C – LT A, LT B – C/D se zabývají jiné práce, které však student nevyužívá, necituje. K datování náleзовého souboru z objektu 3/84 proto přistupuje poněkud nejistě, časové zařazení keramiky na str. 95 nemá podložené studiem těchto prací. Chce-li student opravdu přesvědčivým způsobem postihnout změny charakteru staveb ve vymezeném čase, musí nejdříve dobře zpracovat datování pečlivě připravené široké pramenné základny, z níž pak bude vycházet.

Autor by měl také věnovat zvýšenou pozornost poznámkovému aparátu, kontrole citací. Všechny citované práce musí být uvedeny v soupisu literatury na konci diplomové práce. Řada citovaných prací však v seznamu literatury není: str. 9 (Libby a kol. 1949), str. 9 (Chytráček a kol. 2011, 28-32), str. 15 (Beneš 1992, 63-64), str. 17 (Vobejda 2021), str. 39 (Chytráček 1993, 85-87), str. 44 (Koutecký 1968), str. 93 (Chytráček – Chvojka – John – Michálek – 2009), str. 93 (Salač – Kubálek 2015, 102), str. 93 (Dreslerová – Beech 1995, 26), str. 116 (Waldhauser 2001, 23). Na straně 86 lze nalézt citaci (Mašek 1956), v seznamu literatury je ale Mašek, N. 1957...; na str. 54 chybí u citace rok vydání (Waldhauser 380-385). Rok vydání citované práce v textu na str. 20 (Šmejda – Kočár 2003) neodpovídá roku vydání v seznamu literatury: Šmejda, L. – Kočár, P. 2006 ...; v seznamu literatury je na str. 128 uvedena práce bez roku vydání: Smrž, Z. – Mladý, F. ...; na straně 11 lze nalézt citaci (Kohout 1996, 75-78), v seznamu literatury je uvedeno Kohout, J. a kol. 1996: ...; na str. 18 lze nalézt citaci (Bešta 2015), v seznamu literatury je uvedeno Bešta a kol. 2015: ...

Literatura k doplnění

Drda, P. – A. Rybová, A. 2008: Akropole na hradišti Závist v 6. - 4. stol. př. Kr. Památky archeologické, Supplementum 19, Praha.

Chytráček, M. 2002: Výšinné sídliště z mladší doby bronzové ve Štítarech n. Radbuzou-Hostětích, okr. Domažlice - Eine Höhensiedlung der jüngeren Bronzezeit in Štítary nad Radbuzou- Hostětice, Bez. Domažlice. Sborník západočeského muzea v Plzni, Historie 16 (Sborník V. Šaldové), 113-131.

Chytráček, M. 2006: Befestigungen der Hallstatt- und Frühlatènezeit in Westböhmen. In:

B. Gediga – W. Piotrowski (Hrsg.), Architektur und Bauweisen in der Bronze- und den frühen Perioden der Eisenzeit. Probleme der Rekonstruktion. Biskupinskie Prace Archeologiczne Nr.5, Biskupin – Wrocław, 243-268.

Chytráček, M. 2007: Die Höhensiedlungen der Bronze- und Urnenfelderzeit an der oberen Radbuza in Westböhmen. Bericht der Bayerischen Bodendenkmalpflege 47/48 2006/2007, 15-31.

Chytráček, M. 2009: Die Rekonstruktion von Wehrbauten und Innenbebauung zweier hallstattzeitlicher Höhensiedlungen im Flussgebiet der oberen Radbuza in Westböhmen. In: P. Trebsche, I. Balzer (Hrsg.), Architektur: Interpretation und Rekonstruktion. Beiträge zur Sitzung der AG Eisenzeit während des 6. Deutschen Archäologie-Kongresses in Mannheim 2008. Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas 55, 119-127.

Chytráček, M. 2020: Early Urbanism and the Relationship between Northern Italy and Bohemia in the Early Iron Age. In: L. Zamboni, M. Fernández-Götz & C. Metzner-Nebelsick (eds.), Crossing the Alps. Early Urbanism between Northern Italy and Central Europe (900-400 BC), Leiden: Sidestone Press, 333-348.

Chytráček, M. 2021: Manifestationen der frühen Urbanisierung in der sozialen Elite im Böhmisches Becken und die Beziehungen zwischen Italien und Böhmen in der älteren Eisenzeit – Manifestations of early urbanism of the social elite in the Bohemian basin, relations between Italy and Bohemia in the Early Iron Age. In: M. Chytráček (Hrsg.), Fürstengrabhügel der Hallstattzeit bei Rovná in Südböhmen. Manifestationen der sozialen Eliten der Eisenzeit im Böhmisches Becken. Monogr. RGZM 152. Mainz: Verlag des Römisch-Germanischen Zentralmuseums.

Sankot, 2007: Fund eines metallenen Zirkels im Kontext der Stufe LT A in Tuchoměřice, Bezirk Prag-West. Pravěk NŘ 16/2006, 145-161.

Soudská, E. 1966: Obydlí na pozdně halštatských sídlištích. Památky archeologické 57, 535-595.

PRÁCI K OBHAJOBĚ: DOPORUČUJI – NEDOPORUČUJI

NÁVRH NA KLASIFIKACI DIPLOMOVÉ PRÁCE:

VÝBORNĚ – VELMI DOBŘE – až DOBŘE – NEVYHOVĚL/A

23. 8. 2022

Datum

Podpis